

VIZUĀLĀS MĀKSLAS SPECIĀLISTA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Vizuālās mākslas speciālists	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL), atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI)
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Tēlniecības un vides mākslas speciālists (4. LKI) Audiovizuālo mediju mākslas speciālists (4. LKI)	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Vizuālās mākslas speciālists ir kvalificēts speciālists, kurš veic radošu darbību, darbojoties mākslas un radošo industriju jomā; veic radošus projektus dažādās mākslas nozarēs - vizuālās mākslas, drukāto un audiovizuālo mediju jomā; piedalās vizuālo darbu veidošanā, izmantojot dažādas mākslas tehnikas - glezniecību, grafiku, tēlniecību, audiovizuālos medijus -foto, video un audio tehnoloģijas.</p> <p>Vizuālās mākslas speciālists plāno mākslas darba veidošanas procesu no ieceres izstrādes brīža līdz gatava mākslas darba izstrādei un eksponēšanai izvēlētajai mērķauditorijai, strādājot komandā vai individuāli.</p> <p>Vizuālās mākslas speciālists strādā, izpildot pasūtījumu, īstenojot projektus vai individuālās iniciatīvas vadīts muzejos, galerijās, reklāmas un dizaina birojos, izdevniecībās u.c. ar mākslu saistītās iestādēs.</p> <p>Vizuālās mākslas speciālista pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Mākslas darba ieceres veidošana:</p> <ul style="list-style-type: none">- noskaidrot iecerētā mākslas darba nosacījumus;- precizēt iecerētā mākslas darba nosacījumus;- plānot mākslas darba ieceres īstenošanu atbilstoši mākslas veidam;- izzināt mākslas darba iecerei atbilstošus mākslas piemērus;- analizēt informācijas avotos gūto informāciju;- analizēt iecerētā mākslas darba kultūrvēsturisko kontekstu. <p>3.2. Mākslas darba konceptuālā pamatojuma izstrāde:</p> <ul style="list-style-type: none">- izpētīt mākslas darba ieceres analogus;- izpētīt piemērus ar līdzīgiem mākslas darba risinājuma paņēmieniem;- radīt mākslas darba koncepciju;- izvēlēties iecerētā mākslas darba koncepcijai un veidam piemērotu māksliniecisko risinājumu;- izvēlēties piemērotāko tehnisko risinājumu mākslas darba īstenošanai atbilstoši mākslas veidam;- prezentēt darba konceptuālo un māksliniecisko pamatojumu. <p>3.3. Mākslas darba idejas un projekta izstrāde:</p> <ul style="list-style-type: none">- izstrādāt iecerētā mākslas darba skici atbilstoši veiktajām izmaiņām;- izstrādāt mākslas darba projektu;- sadarboties ar citu nozaru speciālistiem projekta izstrādē;- apzināt mākslas darba eksponēšanas iespējas atbilstoši iecerētai publicēšanas vietai;- plānot mākslas darba publicēšanas iespējas atbilstoši medijam;- izstrādāt mākslas darba prezentēšanas projektu atbilstoši mākslas un kultūras aktualitātēm.	

3.4. Resursu sagatavošana mākslas darba izstrādei:

- izvēlēties mākslas darba īstenošanai nepieciešamos resursus atbilstoši mākslas veidam;
- sagatavot darba vidi mākslas darba īstenošanai;
- apzināt mākslas darba īstenošanai nepieciešamos pakalpojumus;
- sagatavot mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas tēmi;
- apzināt mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas laikus;
- sagatavot mākslas darba saskaņošanai nepieciešamo dokumentāciju.

3.5. Mākslas darba īstenošana:

- īstenot mākslas darbu atbilstoši koncepcijai;
- īstenot mākslas darbu, izmantojot izvēlētos materiālus un tehnoloģijas;
- lietot ieceres īstenošanai atbilstošus izteiksmes līdzekļus;
- sagatavot mākslas darbu eksponēšanai atbilstoši eksponēšanas projektam;
- sagatavot mākslas darbu atbilstoši iecerētai publicēšanas vietai vai medijam;
- veikt mākslas darba autoruzraudzību.

3.6. Mākslas darba eksponēšana:

- sagatavot informāciju par mākslas darbu;
- sagatavot mākslas darba anotāciju;
- eksponēt mākslas darbu;
- veikt mākslas darba un īstenošanas procesa dokumentēšanu un arhivēšanu;
- prezentēt mākslas darbu.

3.7. Profesionālās darbības vispārējo pamatprincipu, darba un vides aizsardzības prasību ievērošana:

- veikt uzņēmējdarbību;
- ievērot darba un vides aizsardzības prasības;
- ievērot darba tiesisko attiecību normas;
- ievērot sociālās un pilsoniskās atbildības principus;
- lietot valsts valodu;
- lietot vismaz divas svešvalodas;
- sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes principus;
- lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.
- pastāvīgi pilnveidot savu personību.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Noskaidrot iecerētā mākslas darba nosacījumus.	<p>Apzināt pasūtītāja vēlmes.</p> <p>Noskaidrot mākslas darba īstenošanas iespējas un nosacījumus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Plānošanas metodes.</p> <p>Aktualitātes un tendences sabiedrībā un kultūrā.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Radošās domāšanas metodes. Komunikācijas veidi un metodes.</p>	<p>Spēja noskaidrot iecerētā mākslas darba nosacījumus.</p> <p>4. LKI</p>
4.2.	Precizēt iecerētā mākslas darba nosacījumus.	<p>Precizēt darba izpildes nosacījumus un termiņus.</p> <p>Apzināt darba apjomu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Mākslas darba saturs un prasības.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Laika plānošanas principi.</p>	<p>Spēja precizēt iecerētā mākslas darba nosacījumus.</p> <p>4. LKI</p>
4.3.	Plānot mākslas darba ieceres īstenošanu atbilstoši mākslas veidam.	<p>Apzināt ieceres risinājuma paņēmienus.</p> <p>Apzināt ieceres risinājuma veidus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Materiālu aprites cikls.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Resursu atlases principi atbilstoši iecerei. Vizualizēšanas paņēmieni un rīki.</p>	<p>Spēja plānot mākslas darba ieceres īstenošanu atbilstoši mākslas veidam.</p> <p>4. LKI</p>
4.4.	Izzināt mākslas darba iecerei atbilstošus mākslas piemērus.	<p>Lietot digitālas datu bāzes, bibliotēku, muzeju u.c. resursus.</p> <p>Lietot analogus resursus – kultūrvēsturiskus un mūsdienu mākslas darbus un objektus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Digitālo tehnoloģiju lietošana. Datu ieguves un izpētes metodes. Mākslas darbu vēsturiskā attīstība un stilistika.</p>	<p>Spēja izzināt mākslas darba iecerei atbilstošus mākslas piemērus, izmantojot informācijas ieguves avotus.</p> <p>4. LKI</p>
4.5.	Analizēt informācijas avotos gūto informāciju.	<p>Apkopot iegūto informāciju.</p> <p>Strukturēt iegūto informāciju.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Informācijas avoti. Informācijas izpētes metodes. Informācijas analīzes, strukturēšanas principi.</p>	<p>Spēja analizēt informācijas avotos gūto informāciju.</p> <p>4. LKI</p>

4.6.	Analizēt iecerētā mākslas darba kultūrvēsturisko kontekstu.	Apzināt iecerētā mākslas darba īstenošanas kultūrvēsturisko kontekstu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Uztveres psiholoģijas pamati.	Spēja apzināt iecerētā mākslas darba īstenošanas kultūrvēsturisko kontekstu, izmantojot nepieciešamos resursus.	4. LKI
		Interpretēt iegūto informāciju atbilstoši mākslas darba iecerei.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Mākslas darba kultūrvēsturiskais konteksts. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslas kultūrvēsturiskā attīstība un tendences. Informācijas interpretācija.		
4.7.	Izpētīt mākslas darba ieceres analogus.	Apkopot informāciju par mākslas darbu analogiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas apkopošanas veidi. Informācijas sistematizācija.	Spēja izpētīt un analizēt mākslas darba ieceres analogus.	4. LKI
		Analizēt mākslas darbus ar līdzīgu ieceri un vēstījumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Analogu atlases kritēriji. Analogu izpētes metodes.		
4.8.	Izpētīt piemērus ar līdzīgiem mākslas darba risinājuma paņēmieniem.	Analizēt mākslas darbus ar līdzīgu tehnisku risinājumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Mākslas darba formālā, semiotiskā un stilistiskā analīze. Kritiskās domāšanas metodes.	Spēja izpētīt piemērus ar līdzīgiem mākslas darba risinājuma paņēmieniem, ievērojot mākslas veida specifiku.	4. LKI
		Vērtēt informāciju par konkrētajam projektam piesaistītajiem standartiem un tehniskajiem ierobežojumiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tehniskās prasības mākslas darba izveidē.		
4.9.	Radīt mākslas darba koncepciju.	Formulēt mākslas darba mērķus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Konceptuālā pamatojuma struktūra.	Spēja radīt mākslas darba koncepciju.	4. LKI
		Izveidot mākslas darba koncepcijas tekstu.	<u>Konceptuālā pamatojuma izstrādes metodes.</u> <u>Lietošanas līmenī:</u> Mērķu un uzdevumu formulējums. Mākslas darba koncepcijas izstrāde. Profesionālā terminoloģija.		

4.10.	Izvēlēties iecerētā mākslas darba koncepcijai un veidam piemērotu māksliniecisko risinājumu.	Izvēlēties mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Jaunrades risinājumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Materiālu atbilstība koncepcijai. Mākslas darba izteiksmes līdzekļi. Mākslas darba stilistika. Skicēšana ar roku plaknē. Zīmēšana. Gleznošana. Krāsu pielietojums. Konstruktīvais zīmējums. Kompozīcija. Telpiskā modelēšana. Maketēšana. Animācija Burtveidoli. Grafikas pamati.	Spēja izvēlēties iecerētā mākslas darba koncepcijai un veidam atbilstošu māksliniecisko risinājumu.	5. LKI
		Izstrādāt ideju skices.			
4.11.	Izvēlēties piemērotāko tehnisko risinājumu mākslas darba īstenošanai atbilstoši mākslas veidam.	Izvēlēties atbilstošākos materiālus mākslas darba īstenošanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Materiālu mācība. Tehnoloģiju mācība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Materiālu atbilstība koncepcijai. Mākslas tehnikas un tehnoloģijas. Eksperimenti ar tehnoloģijām.	Spēja izvēlēties atbilstošāko tehnisko risinājumu mākslas darba īstenošanai atbilstoši mākslas veidam.	5. LKI
		Izvēlēties atbilstošāko formātu mākslas darba īstenošanai.			
		Izvēlēties atbilstošākās tehnikas mākslas darba īstenošanai.			
4.12.	Prezentēt darba konceptuālo un māksliniecisko pamatojumu.	Saskaņot mākslas darba koncepciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Prezentēšanas veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Prezentēšanas plānošanas un strukturēšanas metodes. Prezentēšanas prasmes.	Spēja prezentēt darba konceptuālo un māksliniecisko pamatojumu.	4. LKI
		Precizēt nepieciešamās izmaiņas.			

4.13.	Izstrādāt iecerētā mākslas darba skici atbilstoši veiktajām izmaiņām.	Veikt mākslas darba izvērtēšanu procesa gaitā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Mākslas darba ietekme uz cilvēka uztveri, iztēli. <u>Izpratnes līmenī:</u> Mākslas darba kritēriji. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslas darba analīze un pārveidošana. Mākslas darba tālāka attīstīšana.	Spēja izstrādāt iecerētā mākslas darba skici atbilstoši veiktajām izmaiņām.	4. LKI
		Noteikt izmaiņas mākslas darba risinājumā.			
		Veikt skices korekciju.			
		Sniegt atgriezenisko saiti.			
4.14.	Izstrādāt mākslas darba projektu.	Sagatavot iecerētā mākslas darba projektu atbilstoši izmaiņām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Mākslas darba projekta saturs un struktūra. <u>Izpratnes līmenī:</u> Materiālu fiziskās, estētiskās, ekoloģiskās un apstrādes īpašības. Materiālu ilgtspējības principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Projekta dizains. Projekta dokumentēšana. Informācijas strukturēšana. Korekciju veikšana. Dator tehnoloģiju pielietojums.	Spēja izstrādāt mākslas darba projektu.	4. LKI
		Apzināt izmaiņu ietekmi uz materiāltehniskiem, laika u.c. resursiem.			
4.15.	Sadarboties ar citu nozaru speciālistiem projekta izstrādē.	Lietot verbālas komunikācijas metodes projekta īstenošanā, sadarbojoties ar citu nozaru speciālistiem	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ar mākslas darba izstrādi saistītās nozares <u>Izpratnes līmenī:</u> Lietišķās komunikācijas principi. Darba uzdevuma formulēšana <u>Lietošanas līmenī:</u> Tehnisko prasību formulēšana.	Spēja sadarboties ar citu nozaru speciālistiem projekta izstrādē.	4. LKI
		Izmantot saziņai dažādus vizuālās komunikācijas rīkus.			
4.16.	Apzināt mākslas darba eksponēšanas iespējas atbilstoši iecerētai publicēšanas vietai.	Apzināt fiziskās vides iespējas mākslas darba eksponēšanai.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Aktuālās norises mākslā un kultūrā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Mākslas darba eksponēšanas veidi. Mākslas darba eksponēšanas vide.	Spēja apzināt mākslas darba eksponēšanas iespējas atbilstoši iecerētai publicēšanas vietai.	4. LKI
		Apzināt digitālās vides iespējas mākslas darba eksponēšanai.			

4.17.	Plānot mākslas darba publicēšanas iespējas atbilstoši medijam.	Apzināt fiziskās vides iespējas mākslas darba publicēšanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Mākslas darba publicēšanas iespējas. Noteikumi un normatīvie akti mākslas darba eksponēšanai/ publicēšanai.	Spēja plānot mākslas darba publicēšanas iespējas atbilstoši medijam.	4. LKI
		Apzināt digitālās vides iespējas mākslas darba publicēšanai.			
4.18.	Izstrādāt mākslas darba prezentēšanas projektu atbilstoši mākslas un kultūras aktualitātēm.	Izstrādāt mākslas darba eksponēšanas projektu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tehniskās grafikas principi Publiskās prezentācijas uzbūve. Prezentēšanas tehnoloģijas. Mākslas darba publicēšana.	Spēja izstrādāt mākslas darba prezentēšanas projektu atbilstoši mākslas un kultūras aktualitātēm.	4. LKI
		Izstrādāt mākslas darba publicēšanas projektu.			
		Izstrādāt mākslas darba prezentēšanas plānu.			
		Izstrādāt ekspozīcijas projekta skici.			
4.19.	Izvēlēt mākslas darba īstenošanai nepieciešamos resursus atbilstoši mākslas veidam.	Izpētīt nepieciešamo materiālu piedāvājumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Nepieciešamo materiālu tirgus piedāvājuma izpēte. Materiālu tehnoloģiskās īpašības.	Spēja izvēlēt mākslas darba īstenošanai nepieciešamos resursus atbilstoši mākslas veidam.	4. LKI
		Izpētīt nepieciešamo tehnoloģiju piedāvājumu.			
		Testēt materiālus un tehnoloģijas.			
4.20.	Sagatavot darba vidi mākslas darba īstenošanai.	Sagatavot tehniskos resursus mākslas darba īstenošanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba vietas nodrošinājums. Aprīkojuma nodrošinājums.	Spēja sagatavot darba vidi mākslas darba īstenošanai.	4. LKI
		Sagatavot materiālos resursus mākslas darba īstenošanai.			
4.21.	Apzināt mākslas darba īstenošanai nepieciešamos pakalpojumus.	Apzināt projektā iesaistāmo speciālistu un pakalpojumu iespējas.	<u>Lietošanas līmenis:</u> Darba uzdevuma sagatavošana.	Spēja apzināt mākslas darba īstenošanai nepieciešamos pakalpojumus.	4. LKI
		Nepieciešamības gadījumā noteikt darba uzdevumu iesaistītajiem speciālistiem.			
4.22.	Sagatavot mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas tāmi.	Aprēķināt mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas izmaksas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Izmaksu veidošanās principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslas darba tāme.	Spēja sagatavot mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas tāmi.	4. LKI
		Saskaņot tāmi atbilstoši plānotajām izmaksām.			

4.23.	Apzināt mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas laikus.	Izveidot mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas laika grafiku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslas darba izstrādes un eksponēšanas laika plāns.	Spēja apzināt mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas laikus.	4. LKI
		Saskaņot mākslas darba īstenošanas un eksponēšanas laika grafiku.			
4.24.	Sagatavot mākslas darba saskaņošanai nepieciešamo dokumentāciju.	Apzināt mākslas darba saskaņošanai nepieciešamo dokumentāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslas darba izstrādes dokumentācija.	Spēja sagatavot mākslas darba saskaņošanai nepieciešamo dokumentāciju.	4. LKI
		Apkopot mākslas darba saskaņošanai nepieciešamos dokumentus.			
4.25.	Īstenot mākslas darbu atbilstoši koncepcijai.	Analizēt darba procesu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslas darba procesa analīze. Mākslas darba analīzes veidi un metodes. Darba secības plānošana.	Spēja īstenot mākslas darbu atbilstoši koncepcijai, integrējot iegūtās zināšanas savā radošajā darbībā.	4. LKI
		Nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas darba procesa gaitā.			
4.26.	Īstenot mākslas darbu, izmantojot izvēlētos materiālus un tehnoloģijas.	Apzināt mākslas darba materiālu un instrumentu specifiku un tehnoloģijas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tehnisko, tehnoloģisko paņēmieni un alternatīvu risinājumu iespējas. Kompozīcijas uzbūves principi, to pielietojums mākslas darbā.	Spēja īstenot mākslas darbu, izmantojot izvēlētos materiālus un tehnoloģijas.	4. LKI
		Lietot atbilstošus materiālus un tehnoloģijas.			
4.27.	Lietot ieceres īstenošanai atbilstošus izteiksmes līdzekļus.	Izvēlēties mākslas darba izteiksmes līdzekļus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi un to pielietojums. Mākslas darba īstenošanai izmantojamās tehnikas un tehnoloģijas.	Spēja lietot ieceres īstenošanai atbilstošus izteiksmes līdzekļus.	4. LKI
		Saskaņot darba ieceri un izteiksmes līdzekļu lietojumu darba procesā.			
4.28.	Sagatavot mākslas darbu eksponēšanai atbilstoši eksponēšanas projektam.	Sagatavot materiālus mākslas darba eksponēšanai.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Vides ietekme uz mākslas darba uztveri.	Spēja sagatavot mākslas darbu eksponēšanai atbilstoši eksponēšanas projektam.	4. LKI
		Sagatavot tehnisko aprīkojumu mākslas darba eksponēšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mākslas darba noformēšanas un eksponēšanas tehnikas.		

4.29.	Sagatavot mākslas darbu atbilstoši iecerētai publicēšanas vietai vai medijam.	Sagatavot materiālus mākslas darba publicēšanai.	<u>Lietošanas līmenī</u> Mākslas darba sagatavošana digitālajām platformām. Mākslas darba sagatavošana apskatei.	Spēja sagatavot mākslas darbu atbilstoši iecerētai publicēšanas vietai vai medijam.	4. LKI
		Sagatavot tehnisko aprīkojumu mākslas darba publicēšanai.			
4.30.	Veikt mākslas darba autoruzraudzību.	Uzraudzīt vizuālo vērtību saglabāšanu un atbilstību koncepcijai, ja darba izstrādes procesā tiek piesaistīts ārpalpojums.	<u>Priekšstata līmenī</u> Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība. <u>Izpratnes līmenī</u> Intelektuālā īpašuma aizsardzība. Autortiesības. <u>Lietošanas līmenī</u> Līgumu slēgšana. Mākslas darba autoruzraudzība.	Spēja veikt mākslas darba autoruzraudzību.	4. LKI
		Nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas darba koncepcijā, saglabājot darba māksliniecisko vērtību.			
4.31.	Sagatavot informāciju par mākslas darbu.	Apzināt eksponēšanai nepieciešamo informāciju par mākslas darbu.	<u>Lietošanas līmenī</u> Informācijas apstrāde. Nozares specifika. Mākslas darba analīze, kopsavilkums.	Spēja sagatavot informāciju par mākslas darbu.	4. LKI
		Sagatavot tehnisko informāciju mākslas darba eksponēšanai.			
4.32.	Sagatavot mākslas darba anotāciju.	Izveidot anotāciju, ietverot mākslas darba koncepciju un mākslas darba izstrādes gaitu.	<u>Izpratnes līmenī</u> Analītiskā domāšana. Anotācijas pamatprincipi <u>Lietošanas līmenī</u> Radošā rakstīšana. Mākslas darba anotācijas izstrādes principi. Nozares terminoloģija.	Spēja sagatavot mākslas darba anotāciju.	4. LKI
		Noformēt anotāciju atbilstoši eksponēšanas vai publicēšanas projektam.			
4.33.	Eksponēt mākslas darbu.	Izvērtēt konkrētus apstākļus – telpa, apgaismojums, drošība u.c. mākslas darba eksponēšanai .	<u>Izpratnes līmenī</u> Publicēšanas un eksponēšanas specifika. <u>Lietošanas līmenī</u> Ekspozīcijas iekārtošana. Nozares tehnoloģija. Mākslas darba eksponēšana.	Spēja eksponēt mākslas darbu atbilstoši mākslas veidam.	4. LKI
		Nepieciešamības gadījumā piesaistīt speciālistus darba eksponēšanā.			

4.34.	Veikt mākslas darba un īstenošanas procesa dokumentēšanu un arhivēšanu.	Apkopot mākslas darba izpētes procesu, īstenošanas gaitu un eksponēšanu foto un video materiālos.	<u>Izpratnes līmenī</u> Reportāžas pamatprincipi. Dokumentēšanas metodes. <u>Lietošanas līmenī</u> Digitālās tehnoloģijas. Digitāla satura apstrāde. Radošās darbības portfolio. Mākslas darba īstenošanas procesa dokumentācijas uzkrāšanas, apkopošanas, noformēšanas un uzglabāšanas principi. Dokumentācijas arhivēšana un digitalizācija. Lietišķo dokumentu noformējums.	Spēja veikt mākslas darba un īstenošanas procesa dokumentēšanu un arhivēšanu.	4-LKI
		Atlasīt materiālus prezentācijas vai portfolio izveidei.			
		Arhivēt darba gaitā uzkrāto informāciju.			
4.35.	Prezentēt mākslas darbu.	Sagatavot prezentāciju par mākslas darbu un tā izveides procesu.	<u>Izpratnes līmenī</u> Prezentēšanas veidi. <u>Lietošanas līmenī</u> Digitālo prezentāciju izveides tehnikas. Publiskā runa un argumentācija.	Spēja prezentēt mākslas darbu.	4. LKI
		Digitāli prezentēt mākslas darbu.			
		Mutiski prezentēt mākslas darbu.			

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Veikt uzņēmējdarbību.	<p>Iekļauties pasūtītāja vai darba devēja uzņēmējdarbībā.</p> <p>Veidot nozares uzņēmējdarbībai atbilstošas līgumattiecības.</p> <p>Plānot saimniecisko darbību.</p> <p>Plānot finanses.</p> <p>Kārtot projekta grāmatvedību.</p> <p>Kārtot projekta dokumentāciju</p> <p>Veikt uzdevumu, ievērojot noteiktos projekta izpildes stadiju termiņus.</p> <p>Atbildīgi veikt savu darbu, ievērojot projekta ieceres/idejas un kvalitātes prasības.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Uzņēmējdarbības pamati.</p> <p>Mūsdienu ilgtspējīgās ekonomikas pamati.</p> <p>Projektu vadības pamati.</p> <p>Grāmatvedības pamati.</p> <p>Dokumentu pārvaldības pamatprincipi.</p> <p>Pasūtījuma līgumu veidi.</p>	Spēja veikt uzņēmējdarbību.	4.LKI
5.2.	Ievērot darba un vides aizsardzības prasības.	<p>Organizēt savu darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām un ietekmei uz veselību.</p> <p>Strādāt videi draudzīgi.</p> <p>Racionāli izmantot resursus.</p> <p>Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības, elektrodrošības un civiļās aizsardzības noteikumiem.</p> <p>Sniegt pirmo palīdzību.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Darba aizsardzības normatīvie akti.</p> <p>Ugunsdrošības normatīvie akti.</p> <p>Elektrodrošības normatīvie akti.</p> <p>Vides aizsardzības normatīvie akti.</p> <p>Civiļās aizsardzības noteikumi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Darba vides riska faktori.</p> <p>Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums.</p> <p>Drošas darba vides nosacījumi.</p> <p>Pirmā palīdzība un rīcība ārkārtas situācijā.</p>	Spēja ievērot darba un vides aizsardzības prasības, veicot preventīvus pasākumus un rīkojoties ārkārtas situācijā.	4.LKI

5.3.	Ievērot darba attiecībās darba tiesisko attiecību normas.	Piemērot Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba devēja un darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība.	Spēja darba attiecībās, ievērot darba tiesisko attiecību normas.	4.LKI
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesisko attiecību normatīvie akti.		
		Ievērot uzņēmuma darba kārtības noteikumus un iekšējos normatīvos aktus.	Darba līgums.		
		Ievērot konfidencialitāti.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba likums. Darba kārtības noteikumi un iekšējie normatīvie akti.		
5.4.	Ievērot sociālās un pilsoniskās atbildības principus.	Apzināties savu atbildību sabiedrības attīstībā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Tiesiskās attiecības.	Spēja apzināties savu atbildību pilsoniskas sabiedrības kontekstā.	4.LKI
		Identificēt un ievērot pilsoniskās tiesības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība.		
		Pildīt pilsoniskos pienākumus.	Pilsoniskās sabiedrības būtība.		
		Veikt darba pienākumus atbilstoši dizainera profesionālās ētikas principiem.	Ētikas pamatprincipi. Profesionālā ētika		
5.5.	Lietot valsts valodu.	Sazināties valsts valodā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valodas kompetents lietojums mutiski un rakstiski.	Spēja kompetenti lietot valsts valodu, izmantojot profesionālo terminoloģiju.	4.LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.	Profesionālā terminoloģija valsts valodā. Publiskā runa.		
5.6.	Lietot vismaz divas svešvalodas.	Sazināties mutiski un rakstiski vismaz vienā svešvalodā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vārdu krājums svešvalodā.	Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju vismaz divās svešvalodās.	4.LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju vismaz vienā svešvalodā.	Svešvalodas lietojums. Profesionālā terminoloģija svešvalodā. Starpkultūru mijiedarbība		

5.7.	Sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes principus.	<p>Strādāt komandā.</p> <p>Strādāt individuāli.</p> <p>Apzināties savu atbildību kopējā uzdevuma veikšanā.</p> <p>Racionāli plānot laiku.</p> <p>Risināt konfliktsituācijas.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Laika plānošanas paņēmieni. Konflikti un to risinājumi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Efektīvas un pozitīvas saskarsmes un sadarbības paņēmieni. Lietišķās komunikācijas process.</p>	Spēja sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes principus	4.LKI
5.8.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	<p>Lietot datoru un biroja tehniku.</p> <p>Izmantot lietojumprogrammas, sagatavojot dokumentus pēc parauga.</p> <p>Sazināties, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas</p> <p>Izmantot datora lietošanas drošības programmas.</p> <p>Lietot informācijas datu nesējus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Datora darbības un lietošanas principi. Biroja tehnikas lietošanas principi. Informācijas sistēmu drošība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošana. Datoru drošības programmas. Datu aizsardzība.</p>	Spēja droši lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.	4.LKI
5.9.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	<p>Novērtēt savu profesionālo pieredzi.</p> <p>Izprast savas profesionālās darbības izaugsmes iespējas.</p> <p>Piedalīties kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumos.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme. Profesionālās karjeras izaugsmes plānošana.</p>	Spēja novērtēt un pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju.	4.LKI

5.10.	Pastāvīgi pilnveidot savu personību.	Interesēties par dizaina attīstības procesiem un jaunumiem nozarē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personības izaugsmes psiholoģija. Pašvadīta mācīšanās. Pašizziņas principi. Emociju pārvaldība un vadīšana. Cilvēka un dabas vides vienotība. Dabas resursu ilgtspējīga izmantošana dizaina produkta tapšanā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Radošās domāšanas metodes. Aktualitātes dizaina nozarē. Aktualitātes kultūrā. Kultūras vēsture. Informācijas iegūšanas metodes.	Spēja pastāvīgi pilnveidot savu personību un aktīvi sekot nozares attīstībai.	4.LKI
		Mērķtiecīgi piedalīties kultūras dzīves norisēs.			
		Uzturēt profesionālos kontaktus.			

Vispārīga informācija

<p>Profesijas standarta iesniedzējs</p>	<p>Latvijas Nacionālais kultūras centrs.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <p>Jānis Dukāts – gleznotājs, PIKC “Nacionālā Mākslu vidusskola” Jaņa Rozentāla Mākslas skolas vadītājs.</p> <p>Digna Gordijenko – tekstilmāksliniece, PIKC Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas “Saules skola” metodiķe.</p> <p>Edgars Groševs – mākslinieks, PIKC “Nacionālā Mākslu vidusskola” Jaņa Rozentāla Mākslas skolas direktora vietnieks IT un attīstības jomā.</p> <p>Jānis Jankevics – video mākslinieks, PIKC “Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola” Multimediju dizaina izglītības programmas vadītājs,</p> <p>Dace Jegorova – Strazdiņa - gleznotāja, PIKC “Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola” Mākslas izglītības programmas metodiķe.</p> <p>Vīta Jurjāne – gleznotāja, PIKC “Nacionālā Mākslu vidusskola” Jaņa Rozentāla Mākslas skolas pedagogs.</p> <p>Gunārs Klaučs – tēlnieks, Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Vides dizaina izglītības programmas vadītājs.</p> <p>Mārtiņš Lablaiks – fotogrāfs, PIKC “Nacionālā Mākslu vidusskola” Jaņa Rozentāla Mākslas skolas pedagogs.</p> <p>Aira Medne – Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas pedagogs.</p> <p>Inese Ratniece – tekstilmāksliniece, Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas direktora vietniece mācību darbā.</p> <p>Agra Ritiņa – gleznotāja, Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Mākslu izglītības programmas vadītāja.</p> <p>Ēvalds Vanags – grafikas dizainers un fotogrāfs, PIKC “Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola” Foto dizaina izglītības programmas vadītājs.</p> <p>Leonīds Važnais - fotogrāfs, Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Foto dizaina izglītības programmas vadītājs.</p> <p>Karīna Vītiņa – dizainere, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas Multimediju dizaina nodaļas vadītāja.</p> <p>Metodiskais atbalsts:</p> <p>Ilze Cēbere – LMMDV Struktūrvienības vadītāja vietniece mākslas izglītības programmām.</p> <p>Ilze Kupča – Latvijas Nacionālā kultūras centra mākslas izglītības eksperte.</p>
<p>Profesijas standarta ekspertu darba grupa</p>	<p>Dzintra Purviņa - Kultūras ministrija, Radošo industriju nodaļas eksperte dizaina un arhitektūras jautājumos, eksperts.</p> <p>Linda Langenfelde - Kultūras ministrija, Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākā referente.</p> <p>Ilze Kupča - Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Kultūras un radošās industrijas izglītības nodaļas vizuālās mākslas izglītības eksperte/ aizvieno Elita Barisa -Latvijas Nacionālā kultūras centra izglītības sistēmas eksperts.</p> <p>Ivs Zenne - Latvijas Mākslas akadēmija, lektors, SIA Graffiti, mākslinieks, eksperts.</p> <p>Agnese Narņicka - Latvijas Mākslas akadēmija, lektore, One Wolf SIA, modes dizainere, eksperts.</p> <p>Daiga Bērziņa - Rīgas 66. vidusskolas bibliotekāre, eksperts.</p> <p>Ieva Jekšēvica - Latvijas Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, eksperts.</p> <p>Inese Paudere – VISC Profesionālās izglītības departaments Profesionālās izglītības saturs nodrošinājuma nodaļas vadītāja.</p>
<p>Profesijas standarta NEP atzinums</p>	<p>Kultūras ministrijas saskaņojums 18.06.2021.</p>

Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	2021.gada 11.augustā
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	PS 0244 Ilustrators, apstiprināts 20.04.2004. ar IZM rīkojumu Nr.241